



ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.1.2015 г.
COM(2014) 750 final

2014/0359 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за приемане на изменението на Протокола от 1998 г. към Конвенцията от 1979 г. за
трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (наричана по-долу „Конвенцията за ТЗВДР“), сключена под егидата на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН), е основната международноправна рамка, регламентираща сътрудничеството и мерките за ограничаване и постепенно намаляване и предотвратяване на замърсяването на въздуха и неблагоприятните му последици за човешкото здраве и околната среда в региона на ИКЕ на ООН, със специален акцент върху трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния.

Конвенцията за ТЗВДР е подписана от името на Европейската икономическа общност на 14 ноември 1979 г. и одобрена с Решение 81/462/ЕИО на Съвета от 11 юни 1981 г.¹

Към днешна дата действието на Конвенцията за ТЗВДР е разширено с осем протокола, в това число с Протокола за тежките метали от Орхус от 1998 г. (наричан по-долу „протоколът“). Целта на този протокол е да се намалят и контролират антропогенните емисии в атмосферата от олово (Pb), кадмий (Cd) и живак (Hg) като вредни тежки метали, които са обект на трансграничен атмосферен пренос на далечни разстояния, с оглед на по-нататъшното опазване на човешкото здраве и на околната среда. В него се съдържа изискване към страните да намалят своите общи годишни емисии на олово, кадмий и живак под равнищата от 1990 г. (или алтернативна година между 1985 г. и 1995 г.). Съгласно протокола от страните се изисква да прилагат най-добрите налични техники спрямо определени категории източници на емисии и се определят допустими стойности на емисиите, приложими за специфични големи стационарни източници, включително за големи горивни инсталации и инсталации за изгаряне на отпадъци. Страните трябва да разработят и поддържат инвентаризация на емисиите на олово, кадмий и живак, постепенно да премахнат оловния бензин и да намалят равнищата на концентрация на живак в алкалните батерии. Те също така се насърчават да прилагат мерки за управление на други продукти, съдържащи живак, включително уреди за измерване.

Присъединяването на Общността към протокола беше одобрено от името на Общността с Решение 2001/379/ЕО на Съвета от 4 април 2001 г.² Протоколът влезе в сила на 29 декември 2003 г. и беше транспониран в правото на ЕС посредством няколко правни инструмента³. По отношение на мониторинга на качеството на въздуха тези инструменти обхващат Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух⁴. Съответното законодателство на ЕС във връзка с изискването за прилагане на най-добрите налични техники спрямо категориите източници, изброени в приложение II, и нормите за допустими емисии, посочени в приложение V към протокола, обхваща по-конкретно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността⁵. По отношение на продуктите стандарти за олово и живак, определени в приложение VI към протокола, приложимото законодателство на ЕС

¹ ОВ L 171, 27.6.1981 г., стр. 11.

² ОВ L 134, 17.5.2001 г., стр. 40.

³ Последният технически въпрос, засягащ изискванията за докладване на емисиите на кадмий, олово и живак, са обхванати от Предложението на Комисията от 18 декември 2013 г. за Директива на Европейския парламент и на Съвета за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители и за изменение на Директива 2003/35/ЕО (COM(2013) 920).

⁴ ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3.

⁵ ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17.

включва Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО на Съвета⁶ и Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО⁷. Що се отнася до мерките за управление на продуктите, изброени в приложение VII към протокола, съответното законодателство на ЕС обхваща Регламент (ЕС) № 1103/2010 на Комисията от 29 ноември 2010 г. относно установяване на правила по отношение на етиктирането на капацитета на преносими вторични (презаредими) батерии и автомобилни батерии и акумулатори⁸, Директива 2002/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване⁹, Директива 2002/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО)¹⁰ и Директива 2007/51/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 септември 2007 г. за изменение на Директива 76/769/ЕИО на Съвета относно ограниченията за пускането на пазара на определени средства за измерване, съдържащи живак¹¹, която бе отменена по силата на точка 18а от приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH)¹².

В съответствие с член 10, алинея 3 от протокола страните разгледаха доколко предвидените в него задължения са достатъчни и ефективни. През 2009 г.¹³ и 2010 г.¹⁴, въз основа най-вече на предложенията на Европейския съюз, страните се договориха да започнат преговори за преразглеждане на текста на протокола и на приложенията към него. Основната цел на това преразглеждане е да се улесни присъединяването към протокола за субектите, които не са страни по него, и да се подобри приспособимостта на протокола към бъдещите промени в най-добрите налични техники. Съобразно с това на 26 юли 2010 г.¹⁵ и на 11 април 2011 г.¹⁶ Съветът на Европейския съюз упълномощи Комисията да участва в преговорите от името на ЕС.

В резултат на преговорния процес страните, присъстващи на 31-вата сесия на изпълнителния орган на Конвенцията за ТЗВДР, приеха с консенсус решения 2012/5 и

⁶ ОВ L 350, 28.12.1998 г., стр. 58.

⁷ ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1.

⁸ ОВ L 313, 30.11.2010 г., стр. 3.

⁹ ОВ L 037, 13.2.2003 г., стр. 19.

¹⁰ ОВ L 037, 13.2.2003 г., стр. 24.

¹¹ ОВ L 257, 3.10.2007 г., стр. 13.

¹² Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г.).

¹³ Доклад на изпълнителния орган от неговата 27-а сесия, проведена през декември 2009 г., ЕСЕ/ЕВ.AIR/99/add.2, 10 май 2010 г.

¹⁴ Доклад на изпълнителния орган от неговата 28-а сесия, проведена през декември 2010 г., ЕСЕ/ЕВ.AIR/106, параграф 57, 24 февруари 2011 г.

¹⁵ Решение на Съвета от 26 юли 2010 г. относно участието на Европейския съюз в преговорите за изменения в Протокола за тежките метали от 1998 г. към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (непубликувано).

¹⁶ Решение на Съвета от 11 април 2011 г. за изменение на Решение на Съвета от 26 юли 2010 г. относно участието на Европейския съюз в преговорите за изменения в Протокола за тежките метали от 1998 г. към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния (непубликувано).

2012/6 за изменение на текста на протокола и приложения II и VI към него¹⁷, и Решение 2012/7 за установяване на документ с указания във връзка с най-добрите налични техники¹⁸.

За Решение 2012/6, с което се изменя приложение III към протокола относно определянето на най-добрите налични техники за контрол на емисиите на тежки метали и техните съединения от категориите източници, посочени в приложение II към същия протокол, не се изисква ратифициране от страните. В съответствие с член 13, алинея 4 от протокола, на 11 октомври 2013 г. всички страни по него бяха уведомени за посоченото изменение, което влезе в сила на 9 януари 2014 г. За Решение 2012/7, което представлява документ с указания, също не се изисква ратифициране от страните.

В съответствие с член 13, алинея 3 от протокола Решение 2012/5, с което се изменят текстът на протокола и на приложения II, IV, V и VI към него, трябва да бъде ратифицирано от страните. С изменения протокол по-конкретно се определят по-строги допустими стойности за емисиите на прах от някои големи стационарни източници, както и гъвкави преходни договорености, облагодетелстващи страните, които се присъединят към изменения протокол между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2019 г.

Изменението на протокола в голяма степен е уредено в сега действащото право на ЕС — по-специално чрез съществуващото законодателство за контрола върху източниците на емисии, включително посочената по-горе Директива 2010/75/ЕС и приетите в съответствие с нея решения за изпълнение на Комисията, с които се определят приложимите заключения за най-добрите налични техники за различни промишлени сектори (например в стъklarското производство¹⁹, в производството на чугун и стомана²⁰, цимент, вар и магнезиев оксид²¹, както и в производството на хлор-алкални продукти²²). Наред с това с приемането на решения за изпълнение на Комисията съгласно Директива 2010/75/ЕС по отношение на сектора за производство на цветни метали и на металообработването и металолееенето се осигурява цялостното включване на изменението на протокола в законодателството на ЕС. Това изменение следва да бъде допълнително транспонирано — по-специално чрез нова директива, която определя актуализирани национални тавани за емисиите на някои атмосферни

¹⁷ Решения 2012/5 и 2012/6, 31-ва сесия на изпълнителния орган на конвенцията (14—18 декември 2012 г.), ECE/EB.AIR/113/Add.1.

¹⁸ Решение 2012/7, 31-ва сесия на изпълнителния орган на конвенцията (14—18 декември 2012 г.), ECE/EB.AIR/113/Add.1.

¹⁹ Решение за изпълнение на Комисията 2012/134/ЕС от 28 февруари 2012 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при стъklarското производство, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 70, 8.3.2012 г., стр. 1).

²⁰ Решение за изпълнение на Комисията 2012/135/ЕС от 28 февруари 2012 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на чугун и стомана, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 70, 8.3.2012 г., стр. 63).

²¹ Решение за изпълнение на Комисията 2013/163/ЕС от 26 март 2013 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на цимент, вар и магнезиев оксид, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 100, 9.4.2013 г., стр. 1).

²² Решение за изпълнение на Комисията 2013/732/ЕС от 9 декември 2013 г. за установяване на заключения за най-добрите налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността, по отношение на производството на хлоралкални продукти (ОВ L 332, 11.12.2013 г., стр. 34).

замърсители и предвижда годишна национална инвентаризация на емисиите, която наред с другото обхваща емисиите на олово, кадмий и живак²³.

С оглед на гореизложеното е целесъобразно Европейският съюз да приеме изменението на протокола.

Приложението към настоящото решение включва текста, с който се изменя протоколът, съдържащ се в Решение 2012/5.

²³

Вж. бележка № 3 по-горе.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за приемане на изменението на Протокола от 1998 г. към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192 във връзка с член 218, параграф 6, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид съгласието на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) След одобряването през 1981 г. на Конвенцията на ИКЕ на ООН за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния²⁴ Съюзът стана страна по нея.
- (2) След одобряването на 4 април 2001 г. на Протокола от 1998 г. към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали²⁵ Съюзът стана страна по него.
- (3) През 2009 г. страните по Протокола към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали започнаха преговори, чийто обхват беше разширен през 2010 г. с цел допълнително да се подобри защитата на човешкото здраве и околната среда, включително чрез актуализиране на нормите за допустими емисии за замърсители на въздуха при източника.
- (4) Страните, присъстващи на 31-вата сесия на изпълнителния орган на Конвенцията на ИКЕ на ООН за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, приеха с консенсус решения 2012/5 и 2012/6 за изменение на Протокола към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали.
- (5) Решение 2012/6 влезе в сила и поражда действие въз основа на ускорената процедура, предвидена в член 13, алинея 4 от протокола.
- (6) Решение 2012/5 изисква ратифициране от страните по протокола в съответствие с член 13, алинея 3 от протокола.
- (7) С оглед на това изменението на Протокола към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали следва да бъде одобрено от името на Европейския съюз,

²⁴ ОВ L 171, 27.6.1981 г., стр. 11.

²⁵ ОВ L 134, 17.5.2001 г., стр. 40.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Изменението на Протокола към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали се одобрява от името на Съюза.

Текстът на изменението на протокола е приложен към настоящото решение.

Член 2

Председателят на Съвета посочва упълномощеното лице, което да депозира от името на Европейския съюз документа за приемане, предвиден в член 13, алинея 3 от Протокола от 1998 г. към Конвенцията за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния с тежки метали, изразяващ съгласието на Европейския съюз да се обвърже с посочения протокол със съответните изменения в него.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател